

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Oddělení sociální prevence a pomoci Odboru sociální péče MMB a o práci s lidmi ohroženými extrémním sociálním vyloučením v kalendářním roce 2011

Posláním **Oddělení sociální prevence a pomoci Odboru sociální péče Magistrátu města Brna** je zajištění péče a pomoci cílové skupině **osob extrémně sociálně vyloučených** a lidem takovýmto vyloučením ze společnosti ohroženým.

Činnost oddělení je podle současné právní úpravy jak výkonem státní správy na úseku sociální péče v přenesené působnosti, tak i výkonem samosprávy obce.

1 | Základní přehled činnosti oddělení

Pracoviště Oddělení sociální prevence a pomoci (dále jen OSPP) vykovává dvě základní linie činností – **a)** koncepčně analytickou a **b)** přímou práci s klientem spadajícím do cílové skupiny.

Ve vztahu ke klientům:

- Poskytuje komplexní poradenskou a sociálně terapeutickou individuální péči a pomoc (ve smyslu ustanovení § 92, písm. b) zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách).
- Jako orgán pomoci v hmotné nouzi ve smyslu ustanovení §2, odst. 6 zákona č. 111/2006 Sb. o pomoci v hmotné nouzi poskytuje dávku Mimořádné okamžité pomoci z důvodu ohrožení stavem sociálního vyloučení.
- Zprostředkovává a zajišťuje služby azylového bydlení.
- Poskytuje a koordinuje zajištění bazálních potřeb pro klienty (ošacení, strava, hygiena, nouzový nocleh, praní prádla).
- Poskytuje svým klientům služby pracovní terapie a protidrogové sociální práce.
- Spolupracuje s nestátními poskytovateli sociálních služeb a s ostatními dotčenými institucemi v rámci případové sociální práce (např. orgány sociálně právní ochrany dětí).
- Realizuje terénní sociální práci s klienty, zajišťuje depistážní činnost a realizuje tzv. kontinuální sociální práci (sociální práci s odsouzenými během výkonu trestu a výkonu vazby).
- Realizuje další projekty, které rozvíjí služby pro cílovou skupinu a přispívají ke zlepšení jejich kvality života (viz dále).

Jak vyplývá z dosud uvedeného, OSPP ve vztahu k práci s cílovou skupinou rozlišuje 3 základní dimenze práce: bazální sociální péči (vč. zajištění základních životních potřeb klienta), poradenskou činnost a sociálně terapeutickou činnost. Klientovi je pak nabízena adekvátní pomoc, péče a podpora, dle klientových možností, kompetencí, potřeb a zakázky.

V oblasti koncepčně analytické:

- Působí jako koordinátor sociálních služeb a sociální péče v oblasti práce s lidmi na okraji společnosti v městě Brně (ve smyslu ustanovení § 92, písm. b) zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách).
- Vykonává analytickou činnost, podporuje rozvoj spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi, podílí se na vzdělávání studentů pomáhajících profesionálů a působí osvětově ve vztahu k široké laické veřejnosti i odborné komunitě.

2 | Klienti pracoviště OSPP

Cílovou skupinu, které pracoviště Oddělení sociální prevence a pomoci věnuje svou pozornost, vymezuje především ustanovení § 2 odst. 6, zákona č. 111/2006 o pomoci v hmotné nouzi:

- a) osobám po propuštění z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody
- b) osobám po ukončení léčby chorobných závislostí, propuštění ze zdravotnického zařízení, psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti
- c) osobám po propuštění ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy nebo z pěstounské péče po dosažení zletilosti, resp. v 19 letech
- d) osobám, které nemají uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že jsou osobami bez přístřeší
- e) osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby.

Cílová skupina tak zahrnuje široké spektrum lidí na okraji společnosti a také za hranicí sociálního vyloučení a kteří tak nemají dostatek zdrojů a sil zvládnou vyřešení svých životních starostí pouze vlastními silami. Klienti pracoviště jsou primárně jednotlivci, nikoli rodiny a rodinné systémy.

Pracoviště OSPP v roce 2011 evidovalo celkem 3.250 klientů. Jedná se o druhý nejvyšší počet evidovaných klientů v dosavadní historii pracoviště. Více klientů sociální kurátoři evidovali pouze v předchozím kalendářním roce 2010. V posledních pěti kalendářních letech počet klientů pracoviště vždy přesahuje počet 3.000. V posledních třech letech tak na jednoho sociálního kurátora připadalo průměrně ca. 260 klientů.

■ Přehled vývoje počtu klientů pracoviště v minulých letech

Rok	1991	1996	2001	2004	2007	2009	2011
Počet kl.	626	1.489	2.285	2.425	3.074	3.238	3.250

Tabulka 1: Vývoj počtu evidovaných klientů pracoviště

Jak znázorňuje výše uvedená tabulka, neustále roste počet klientů, kteří nejen potřebují odbornou pomoc sociálního kurátora, ale kteří ji také vyhledají. V roce 2007 počet klientů sociálních kurátorů poprvé překročil hranici 3.000 a od tohoto roku se pohybuje při změnách v řádu několika stovek na přibližně stejné výši.

■ Klienti OSPP dle věkové struktury a dle zastoupení mužů a žen

	18 – 19 let	20 – 30 let	31 – 50 let	51 – 60 let	61 a více
2006	2%	27,5%	48,5 %	17%	5%
2008	3%	24%	51%	17%	5%
2009	2 %	28 %	50 %	16 %	4 %
2010	3%	25%	51%	16%	5%
2011	3,3 %	25,3 %	49,2 %	16,6 %	5,6 %

Tabulka 2: Struktura klientů pracoviště podle věku v posledních 3 letech

	Muži	Ženy
2010	85,9 %	14,1 %
2011	82,8 %	17,2 %

Tabulka 3: Podíl zastoupení mužů a žen mezi klienty pracoviště OSPP

Z výše uvedených údajů v tabulkách 2 a 3 vyplývá, že struktura klientů z hlediska věku a pohlaví dlouhodobě vykazuje stabilní hodnoty. Mužů je – z nejrůznějších důvodů – mezi klienty vždy přes 80%. U věkové struktury se poznamená projevuje především postupné zvyšování věku klientů,

resp. přibývání klientů v nejstarší věkové kategorii. To samo o sobě přináší do sociální práce i do celé společnosti celou řadu nových témat a problémů.

Meziročně se mírně zvyšuje podíl klientů na celkovém počtu evidovaných klientů, kteří jsou v průběžném kalendářním roce u sociálních kurátorů evidováni jako „**nově příchozí**“ (ze 17 % v roce 2009 přes 19 % v roce předminulém na **20 % v posledním sledovaném roce 2011**).

Na 29 % se zastavil **podíl klientů, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu na tzv. ohlašovných trvalého pobytu** nebo v sídle Zvláštní matriky (V roce 2010 to bylo stejných 29 % klientů, v roce 2009 pak 26 % klientů).

Neustále rostoucí počet občanů přihlášených k trvalému bydlišti na tzv. ohlašovně trvalého pobytu je možné vnímat za významný signál o nárůstu počtu osob, které řeší některý ze sociálně materiálních problémů ve svém životě.

3 | Dávky pomoci v hmotné nouzi

Pracoviště OSPP bylo po dobu účinnosti zákona č. 111/2006 Sb. tzv. Orgánem pomoci v hmotné nouzi. Z tohoto titulu vyplácel „kurátorskou dávku“, tj. dávku mimořádné okamžité pomoci osobám z důvodu ohrožení sociálním vyloučením (ve smyslu § 2, odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Tato kompetence byla v účinnosti do 31. 12. 2011, po 01. 01. 2012 přešla v rámci sociální reformy do gesce Úřadu práce ČR.

V roce 2011 bylo takto vyplaceno celkem 941 dávek mimořádné okamžité pomoci z důvodu hrozby sociálního vyloučení o celkovém objemu 886.450,- Kč.

	2007	2009	2011
Počet vyplacených dávek MOP dle § 2, odst. 6	740	1 232	941
Celkový objem vyplacených finančních prostředků	740.000,- Kč	1.145.450,- Kč	886.450,- Kč

Tabulka 4 | Přehled počtu dávek MopS a výše finanční výdajů

Dávka mimořádné okamžité pomoci z důvodu ohrožení sociálním vyloučením představuje vysoce účinný nástroj okamžité sociální intervence v situacích akutního ohrožení žádajících klientů. Dávka byla vyplácena po odborném posouzení situace většinou v den podání žádosti nebo v den následující. Kromě efektu okamžitého nebo mimořádného řešení dané situace, které přispívalo k dobrému zvládnutí sociální situace klientů a zabránění dalšímu sociálnímu propadu, přináší tento dávkový nástroj „vedlejší“ efekt motivační a sociálně terapeutický.

4 | Systematická poradenská a terapeutická činnost

Základní a odborné sociálnímu poradenství (jako výkon kompetence v přenesené působnosti v souladu s ustanovením § 92 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách) je poskytování jak klientům s trvalým bydlištěm v městě Brně, tak i mimo něj.

Tuto činnost významně doplňuje specializované právní poradenství, pracovní terapie a protidrogová sociální práce a poradenství.

Oddělení tak poskytuje logicky provázaný a smysluplný komplex poradensko-terapeutických služeb (doplněný o další techniky a nástroje odborné sociální práce), který umožňuje proces řešení sociální situace a napomáhá pozitivní sociální změně u klientů.

- **Sociální kurátoři** v roce 2011 poskytli v přímé poradenské práci klientům docházejícím na pracoviště celkem **10 533 poradenských sezení a kontaktů**, které se orientuje především na odborné sociální poradenství, posilování osobních kompetencí, pomoc při budování sebedůvěry a

snahy o reintegraci do běžného prostředí, pomoc při zvládnání nejrůznějších problémů klientů, pomoc při orientaci v sociální situaci, apod.

■ **Specializované právní poradenství** bylo systematicky a dlouhodobě poskytováno celkem **402 klientům pracoviště**. Počet osob přijímajících právní pomoc jako součást širší sociální práce nezbytné pro úspěšné řešení sociální situace meziročně přibýlo o 12,3%. Neustále rostoucí počet klientů sociálních kurátorů využívající také právní poradenství vypovídá nejen o neustálém zlepšování kvality práce OSPP, ale především o prohlubující se náročnosti a komplexnosti problémů a životních situací, ve kterých se klienti OSPP nacházejí.

■ Specializovaná **protidrogová sociální práce** je realizována ve spolupráci se sociálními kurátory jako navazující a doplňující jejich poradenskou činnost. Spočívá především ve využívání stávající sítě služeb pro lidi s problémem závislosti, zprostředkování péče, podpora klientů a posilování motivace k využívání dlouhodobých terapeutických a léčebných nástrojů mimo pracoviště. **Systematická a dlouhodobá pomoc tohoto charakteru byla poskytována celkem 21 klientům**. Služby protidrogové sociální práce využívá každoročně přibližně stejný počet klientů.

■ **Pracovní terapie** je významnou součástí sociálně terapeutického procesu při komplexní práci s klientem, které hmatatelnější formou napomáhají – prostřednictvím pozitivní sociální zkušenosti – k lepší sociální integraci do společnosti, posilování osobnosti při zvládnání současných komplikovaných problémů a další.

Tento cíl sledují aktivity pracovní terapie, které zahrnují „umělecké činnosti“ (práce se dřevem a železem, keramikou, sklem aj.), „činnosti kopírující běžné denní situace“ (úklid, praní, oprava oděvů a bot, vaření, práce s květinami, participace na společné práci, opravy věcí aj.) a „další aktivity“ (klubová činnost, práce se skupinami aj.). Celkem takto **bylo poskytnuto 207 intenzivních terapeutických kontaktů a intervencí**.

5 | Terénní sociální práce

Terénní sociální práce oddělení stojí na třech základních podobách:

a) „Klasická“ **terénní sociální práce** (sociální práce s již evidovanými klienty).

b) **Depistážní činnost** (vyhledávání klientů, kteří jsou v nepříznivé sociální situaci a kteří současně nevyužívají žádné sociální služby ani poradenství) a **mapování situace v terénu**.

c) **Kontinuální sociální práce** (sociální práce s ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody přímo ve vězení).

■ V rámci **terénní sociální práce** byli kontaktováni klienti, se kterými kurátoři pracují v rámci poradenství a klienti, u kterých je příslušným soudem kontrolován průběh stanovené zkušební doby po podmíněčném propuštění z výkonu trestu.

■ V rámci **depistážní činnosti** jsou kontaktováni a vyhledávání klienti na ulicích, v zahrádkářských koloniích, nejrůznějších nocležištích, squatech apod., tedy klienti, kteří sami pomoc z nejrůznějších důvodů nevyhledají. Zmapováno a navštěvováno bylo přibližně 60 takových lokalit.

V rámci depistážních aktivit bylo také v roce 2011 před zimním obdobím provedeno **plošné monitorování** všech těchto lokalit s cílem předcházet komplikacím v životní situaci lidí během náročného zimního období, zprostředkovat adekvátní pomoc a klienty k jejich reálnému využití.

■ V rámci tzv. **kontinuální sociální práce** bylo v roce 2009 navštíveno celkem 26 věznic v celé ČR. **Sociální práce s lidmi ve výkonu trestu odnětí svobody** byla realizována u **183 klientů**.

6 | Činnosti bazální sociální péče

Odbornou poradensko-terapeutickou práci s cílovou skupinou (významně) doplňují **aktivity tzv. bazální sociální péče**, které pomáhají prakticky řešit ty nejzákladnější potřeby klientů (ošacení, zajištění hygieny, apod.) pro ty z klientů, kteří nemají jinou adekvátní možnost jejich zajištění.

Pro tyto klienty provozuje naše pracoviště tzv. **sociální šatník**, zajišťuje možnost **praní prádla** a zprostředkovává možnost **zajištění osobní hygieny** ve Středisku osobní hygieny, jehož provozovatelem je Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace.

■ **Středisko osobní hygieny** je zařízení pro zajištění osobní hygieny klientů Oddělení sociální prevence a pomoci.

Při výskytu kožních onemocnění u klientů (veš vlasová, veš šatní, svrab aj.) je zde realizována kompletní hygiena a výměna ošacení a prádla. Cílem je poskytovat služby k zajištění osobní hygieny klientů a služby, které by zabránily či eliminovaly epidemiologické nákazy uvedeného druhu mezi majoritní částí populace. **Meziroční nárůst** v celkovém objemu využití Střediska osobní hygieny činí **+6%**.

Počet klientů, kteří tyto služby využívají, každoročně významně stoupá (viz tabulka).

Rok	počet návštěv - celkem	z toho: muži ženy	Diagnóza scabies (svrab)	Diagnóza veš šatní vlasová
2003	320	269 51	2	0 4
2005	1 920	1 546 374	10	51 40
2007	3 034	2 442 592	9	100 85
2009	4 845	3 591 1 254	5	43 19
2011	6 487	5 462 1 025	6	74 76

Tabulka 5 | Přehled využívání služeb Střediska osobní hygieny

■ Pracoviště OSPP provozuje tzv. **Sociální šatník**, které zajišťuje potřeby klientů v oblasti zajištění oblečení pro ty, kteří si ho jinak zajistit nemohou. Šatník je přístupný všem klientům pracoviště podle jejich reálných potřeb a možností šatníku. Pro účely zajištění chodu pracoviště mj. organizuje **veřejné sbírky šatstva** a spolupracuje s **Celní správou** (podrobnější informace, viz níže).

Veřejné sbírky šatstva se konají pravidelně od roku 2010, vždy 1. středu v měsíci od 16 do 20 hodin, mnoho dárců přispívá i individuálně mimo tyto pravidelné termíny vyhrazené pro sbírku. Základní myšlenkou je vrátit do oběhu a smysluplně využít již nepoužívané šatstvo, které ještě může prokázat dobrou službu. Tato aktivita OSPP se dostává do stále širšího povědomí veřejnosti, což se také projevuje na rostoucím počtu dárců.

■ **Služba praní prádla** byla průběžně poskytována celkem 56 klientům oddělení (Služba byla poskytována pouze do 20. 06. 2011).

7 | Služby azylového bydlení

OSPP v kooperaci a přímé spolupráci se zařízeními Centra sociálních služeb, příspěvková organizace, zajišťují klientům sociálních kurátorů služby azylového bydlení v režimu zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Současně tak obec vytváří podmínky pro splnění zákonné povinnosti podle § 92, písm. a) tohoto zákona vůči své cílové skupině, tedy poskytnout nezbytnou pomoc v případě, kdy jiná pomoc z jakéhokoli důvodu není k dispozici.

Za pozitivní považujeme především skutečnost, že azylové bydlení je efektivně koncipováno jako součást širšího terapeutického procesu a práce s klientem a tato služba není poskytována izolovaně od ostatních služeb bez návaznosti na další činnosti našeho pracoviště či jiných odborníků – sociálních pracovníků.

Azylové bydlení je koncipováno jako třístupňové, ubytování/bydlení je poskytováno v **noclehárnách** (sociální služba: § 63 – noclehárna), **ubytovnách** (sociální služba: § 57 – azylový dům) a **bytových jednotkách se sociální intervencí** (sociální služba: § 57 – azylový dům).

V zimním období (leden – březen, listopad – prosinec) navíc doplňuje azylová zařízení provoz tzv. **Nočních krizových center** (NKC), které nelůžkovou formou zajišťují možnost nouzového přečkání noci pro ty, kteří z nejrůznějších důvodů nemají jinou možnost noclehu a kteří by jinak byli ohrožení na svém zdraví, či životě.

**Kapacity azylových zařízení města Brna
– Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace**

	Muži	Ženy	Celkem
Noclehárny			
Noclehárna Vídeňská	31	-	31
Dům sociální prevence Podnásepní	28	15	43
→ Celkem	59	15	74

	Muži	Ženy	Celkem
Ubytovny (Azylový dům – ubytovací pokoj)			
Azylový dům Křenová	12	6	18
Dům sociální prevence Podnásepní	19	3	22
→ Celkem	31	9	40

Bytové jednotky se sociální intervencí (Azylový dům – ubytovací jednotka)

Dům sociální prevence na Podnásepní disponuje 6 bytovými jednotkami, kapacita se pohybuje podle aktuální situace, tj. jsou-li např. ubytováni jednotlivci, nebo rodiny s dětmi, průměrně se jedná o 18 míst.

Noční krizová centra – místa k sezení

V zimním období (listopad – březen) provozuje Centrum sociálních služeb, p.o. dvě Noční krizová centra (popis služby – viz výše) ve svých zařízeních v Podnásepní a Vídeňské ulici s celkovou kapacitou 40 míst.

→ **Místa v Centru sociálních služeb (bez NKC) celkem:** **132**

OSPP spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi i v oblasti azylového bydlení klientů a zprostředkování těchto služeb klientům ve sledované cílové skupině. Kooperace přispívá k efektivnímu využívání míst v azylových zařízeních i vhodnějšímu nastavení případové sociální práce s klienty.

Hlavními partnery spolupráce v oblasti azylového bydlení jsou Oblastní charita Brno a Armáda spásy, které se cíleně zabývají prací se stejnou cílovou skupinou.

8 | Projekt motivovaného vyhledávání TBC u rizikových osob

Dlouhodobý projekt Motivovaného vyhledávání tuberkulózy (TBC) mezi lidmi bez domova ve městě Brně pokračoval v roce 2011 úspěšně již sedmým rokem a pokračuje i v dalším období.

Cílem projektu je přispět ke zlepšení zdravotního stavu cílové skupiny, preventivně předcházet plicním onemocněním u této skupiny, která je ze zdravotního hlediska skupinou rizikovou a přispět k eliminaci rizik rozšíření těchto nemocí mezi majoritní společnost. Jedenáctou a dvanáctou fází (jarní a podzimní část) projektu realizovali sociální kurátoři společně s Krajskou hygienickou stanicí a Poliklinikou Zahradníčkova (Sdružení zdravotnických zařízení II Brno, p. o.).

Základní informace shrnuje následující tabulka:

	Počet rtg. vyšetření		Odeslaných k vyšetření	Nálezů TBC	Další zjištěná onemocnění
	celkem	muži ženy			
2005	566	-	744	4	5x zánětlivé plicní onemocnění, 1x plicní tumor
2006	178	-	232	1	1x zápal plic, 1x nespecifická pneumonie
2007	247	187 60	327	1	2x plicní tumor, 2x podezření na TBC, 2x komunitní pneumonie
2008	141	103 38	199	3	1x nespecifická pneumonie
2009	203	147 56	275	2	3x těžká pneumonie
2010	198	165 33	250	1	1x chronický plicní nález
2011	154	128 26	200	1	1x nespecifické plicní onem.
celkem	1 687	-	2 227	13	18x jiné onemocnění

Tabulka 6 | Souhrnné informace o projektu vyhledávání TBC mezi lidmi bez domova v letech 2005 - 2011

Projekt „Motivovaného vyhledávání TBC u rizikových osob“ je nedílnou součástí činnosti pracoviště a jedním ze stabilních podpůrných nástrojů práce s cílovou skupinou (především jako výrazný motivační prvek).

9 | Další činnost oddělení a výhled do dalšího období

Oddělení sociální prevence a pomoci se v roce 2011 kromě již výše uvedeného zabývalo mj. také těmito dalšími aktivitami a řešilo následující situace:

- V roce 2011 pokračovala realizace projektu **rozšíření azylového domu Křenová** a dále pokračovala příprava projektu vzniku **Městského střediska krizové sociální pomoci**, které má vzniknout po rekonstrukci vhodného objektu v ulici Masná. Oba projekty budou dokončeny a uvedeny do provozu v průběhu roku 2012.
- V souvislosti se stavebními pracemi na projektu rozšíření azylového domu v Křenové ulici v objektu sídla sociálních kurátorů došlo k havárii vody v takovém rozsahu, že pracoviště sociálních kurátorů muselo být po dobu oprav přesunuto do náhradních prostor, do objektu Jezuitská 1. Dokončení oprav proběhne v roce 2012. V této souvislosti došlo k dočasnému částečnému přerušení provozu. Od července do konce roku 2011 byl provoz prakticky plně obnoven, limitovány jsou možnosti a aktivity pracovní terapie, zastaveno bylo praní prádla v rámci bazální sociální péče.
- Pokračovaly projekty zahájené v minulých obdobích, především **Projekt využití nepotřebného jídla pro lidi bez domova**, kterého využívají klienti OSSP. Projekt je v garanci a vlastní realizaci na Centru sociálních služeb, příspěvková organizace. Pokračoval projekt **veřejných sbírek šatstva** (viz výše); projekt využití šatstva pro humanitární účely ze zdrojů a spolupráce s Celní správou přes veškerou aktivitu nepřinesl žádné výstupy.
- Pracoviště OSPP se intenzivně věnovalo činnosti orientované na profesní přípravu studentů, osvětovou a přednáškovou činnost. Poskytli dlouhodobé stáže několika studentům a aktivně se účastnili několika konferencí, na kterých přednášeli na témata blízka praktické i výzkumné činnosti oddělení (konference Masarykovy české sociologické dny v Blansku, brněnská konference Evangelické akademie k 20. výročí založení školy a Hradecké dny sociální práce).

■ OSPP aktivně spolupracuje a navazuje a prohlubuje vztahy se svými partnery jak mezi státními organizacemi, tak i mezi nestátními neziskovými organizacemi. V praxi tak vytvářejí funkční sítě vztahů a služeb pro klienty, kde s těmito organizacemi máme společné téma či oblast zájmu. Pracoviště OSPP se jako partner účastní projektu **Case management se zotavujícími se uživateli návykových látek**, jehož řešitelem je organizace Podané ruce.

Při objektivním a kritickém zhodnocení stávající situace považujeme za aktuální problémy v oblasti práce s cílovou skupinou dlouhodobě následující základní body:

■ Mezi základní problémy snižující výslednou efektivitu sociálně terapeutické práce s cílovou skupinou je absence systému sociálního zaměstnávání (možnosti alespoň částečného vstupu na reálný trh práce) a prostupnosti bydlení z bydlení sociálního (asistovaného a kontrolovaného) do systému samostatného (běžného nájemního) bydlení. Možnosti běžného bydlení jsou značně nedostupné i pro jinak úspěšné klienty na konci resocializačního procesu a sociálně terapeutické práce.

■ Dále se dlouhodobě potýkáme s problematikou absence zařízení pro klienty s duální sociální diagnózou (např. bezdomovec – vozíčkář, starobní důchodce – alkoholik, apod.) a zařízení urgentní péče pro osoby, kteří, například po propuštění z hospitalizace, nemají žádné zázemí, zdroje pro řešení své sociální situace a stávající systém sociálních služeb nemůže ošetřit jejich legitimní potřeby, nebo na stávající služby nemají finanční prostředky (např. proto, že jsou starobními či invalidními důchodci bez nároku na výplatu těchto důchodů). Řešením může být realizace zařízení typu Domova se zvláštním režimem určené výše uvedeným a dalším cílovým skupinám potřebujícím trvalou nebo také urgentní pobytovou službu jako adekvátní nástroj k řešení své sociální situace.

Rok 2012 očekáváme jako rok náročných a zásadních změn v celé sociální práci jako takové. Věříme, že v ní budeme moci být přítomni i nadále tak, aby naše práce mohla přinášet pozitivní sociální změnu jak do života našich konkrétních klientů, tak i do samotného systému, který tuto konkrétní práci spoluutváří.

■

Datum: 13. 03. 2012

Mgr. Ladislav Ptáček,
vedoucí oddělení